

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 155

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 27 februarie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 703 din 15 noiembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 7 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 77/2016, în ansamblul său.....	2–6
Decizia nr. 760 din 22 noiembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă	7–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.128. — Ordin al ministrului educației naționale privind aprobarea Metodologiei de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România, pentru anul 2019	9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 81 din 26 noiembrie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	10–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 703**

din 15 noiembrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 7 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 77/2016, în ansamblul său

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 7 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Garanti Bank — S.A. din București în Dosarul nr. 28.392/301/2016 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 397D/2017.

2. La apelul nominal se prezintă partea Cătălin Mihai Dinu, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul părții prezente, care afirmă că dosarul a fost soluționat de către instanța de fond, imobilul fiind vândut cu acordul băncii.

4. Reprezentantul Ministerului Public arată că instanța constituțională s-a pronunțat în prealabil asupra unor critici similare celor formulate în prezenta cauză și, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba soluțiile adoptate de Curte, se impune menținerea jurisprudenței.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 20 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 28.392/301/2016, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 7 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.** Excepția a fost ridicată de Societatea Garanti Bank — S.A. din București, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații formulate în baza dispozițiilor Legii nr. 77/2016.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că, raportat la încălcarea principiului neretroactivității, Legea nr. 77/2016 se află în conflict

cu dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituția României, întrucât aceasta se aplică retroactiv, în sensul că modifică contractele de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare și, în raport cu dispozițiile art. 11 din Legea nr. 77/2016, se instituie o modalitate de stingere a obligațiilor, care nu era prevăzută de legea în vigoare la momentul încheierii contractului de credit. De asemenea, retroactivitatea actului normativ are ca efect și încetarea drepturilor sale, întrucât toate garanțiile constituite în favoarea sa (inclusiv cele autonome) se sting, ca urmare a dării în plată a imobilului.

7. În ceea ce privește încălcarea dreptului de proprietate privată se arată că art. 3 din Legea nr. 77/2016 stabilește transmiterea forțată a imobilului ipotecat în patrimoniul băncii, fără ca aceasta să-și poată exprima consimțământul în mod liber, iar prin transmiterea forțată a bunului ipotecat în patrimoniul băncii este diminuat principalul obligației de plată, deoarece instituția de credit pierde dreptul de creanță avut împotriva împrumutatului/garanților, acesta fiind înlocuit cu un drept real asupra unui imobil care are o valoare incertă. Astfel, este afectat patrimoniul băncii, întrucât aceasta este obligată să primească imobilul ipotecat, indiferent de valoarea acestuia și de culpa împrumutatului în diminuarea valorii bunului. În plus, pe lângă pierderea dreptului de creanță, în patrimoniul băncii se nasc costuri generate de administrarea, conservarea și suportarea cheltuielilor generate de bun.

8. Nu în ultimul rând, se arată că proprietatea privată nu este ocrotită în mod egal de lege, întrucât banca este forțată să primească bunul în patrimoniul său, văzându-și creanța stinsă în mod forțat, pe când ceilalți creditori își pot valorifica bunurile (creanțele) în condițiile prevăzute de lege, în funcție de felul creanței lor, în unele cazuri putând executa și bunul transferat în patrimoniul creditorului ipotecar.

9. În ceea ce privește încălcarea principiului legalității, autoarea susține că din procesul de legiferare rezultă că Legea nr. 77/2016 a fost adoptată cu majoritatea cerută pentru adoptarea legilor ordinare, nu și a celor organice, iar legea organică este o lege cu forță juridică superioară legii ordinare, dată fiind importanța materiilor pe care aceasta le reglementează. Or, întrucât, în mod evident, dispozițiile Legii nr. 77/2016 derogă de la dispozițiile similare din Codul civil, care au caracter organic, legiferarea trebuia, în mod obligatoriu, efectuată tot printr-o normă cu caracter organic, pentru respectarea atât a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, cât și a dispozițiilor art. 73 alin. (1) lit. m) din Legea fundamentală.

10. Raportat la încălcarea accesului liber la o activitate economică și libertatea comerțului, autoarea consideră că aceasta este determinată de pierderea dreptului de creanță deținut în baza contractului încheiat, precum și prin transmiterea forțată a imobilului ipotecat în patrimoniu, împreună cu garanțiile

și sarcinile constituite de alți creditori, instituția de credit transformându-se din creditor într-un debitor sau garant al debitorului.

11. În ceea ce privește încălcarea principiului separației puterilor în stat, autoarea consideră că noua lege intervine asupra caracterului executoriu și/sau definitiv al unei hotărâri, stabilind că un consumator poate solicita instanței darea în plată, deși în cazul acestuia este posibil să fi intervenit o hotărâre judecătorească prin care instanța să fi stabilit obligațiile părților, situație ce se regăsește și în cazul executărilor silite în care instanța de judecată a pronunțat o hotărâre pe calea contestației la executare.

12. În final, autoarea susține că instituției de creditare îi sunt îngădite dreptul de a invoca raporturile juridice existente între părți, neputându-se prevala de dispozițiile contractuale, precum și dreptul la un proces echitabil în contextul în care îi este limitat dreptul la apărare.

13. **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, normele criticate respectă principiile previzibilității și accesibilității, din analiza acestora, atât consumatorii, cât și instituțiile de credit putând prevedea în mod rezonabil ce condiții trebuie să îndeplinească și în ce situații este aplicabil acest act normativ. Faptul că darea în plată, astfel cum este reglementată de Legea nr. 77/2016, nu este condiționată de voința creditorului ipotecar (banca) nu reflectă o lipsă de previzibilitate a normelor criticate, ci voința legiuitorului în materia protecției consumatorului care a contractat un credit în scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, care este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință. În plus, instanța are în vedere că, prin dispoziții speciale, cum sunt cele din art. 3 din Legea nr. 77/2013, legislativul poate reglementa excepții de la normele generale, iar printr-o astfel de intervenție legislativă nu se poate susține imprevizibilitatea sau lipsa de accesibilitate a prevederilor criticate.

14. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 3, art. 4 alin. (1), art. 7 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016. Însă din examinarea notelor

scrise depuse de autoarea excepției în motivarea criticii rezultă că, în realitate, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie și dispozițiile Legii nr. 77/2016, în ansamblul său. Prin urmare, Curtea va supune controlului de constituționalitate dispozițiile art. 3, art. 4 alin. (1), art. 7 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și Legea nr. 77/2016, în ansamblul său. Dispozițiile legale criticate punctual au următorul cuprins:

— Art. 3: „*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, consumatorul are dreptul de a i se stinge datoriile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut la art. 5 alin. (3) părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord.*”;

— Art. 4: „(1) *Pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții:*

a) *creditorul și consumatorul fac parte din categoriile prevăzute la art. 1 alin. (1), astfel cum acestea sunt definite de legislația specială;*

b) *cuantumul sumei împrumutate, la momentul acordării, nu depășea echivalentul în lei al 250.000 euro, sumă calculată la cursul de schimb publicat de către Banca Națională a României în ziua încheierii contractului de credit;*

c) *creditul a fost contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință;*

d) *consumatorul să nu fi fost condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru infracțiuni în legătură cu creditul pentru care se solicită aplicarea prezentei legi.*”;

— Art. 7: „(1) *În termen de 10 zile de la data comunicării notificării emise în conformitate cu dispozițiile art. 5, creditorul poate contesta îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de prezenta lege.*

(2) *Cererea se judecă în procedură de urgență, cu citarea părților, de judecătoria în circumscripția căreia domiciliază consumatorul.*

(3) *Apelul împotriva hotărârii pronunțate în conformitate cu dispozițiile alin. (2) se depune de partea interesată în termen de 15 zile lucrătoare de la comunicare și se judecă cu celeritate.*

(4) *Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.*

(5) *În situația în care se admite contestația formulată de creditor, părțile vor fi puse în situația anterioară îndeplinirii demersurilor prevăzute de prezenta lege.*

(6) *În termen de 10 zile de la data respingerii definitive a contestației, creditorul are obligația să se prezinte, în conformitate cu notificarea prealabilă a debitorului, la notarul public indicat în cuprinsul acesteia. Dispozițiile art. 5 alin. (4) sunt aplicabile atât în vederea transmiterii informațiilor și a înscrisurilor, cât și în vederea stabilirii datei exacte a semnării actului de dare în plată.*”;

— Art. 11: „*În vederea echilibrării riscurilor izvorând din contractul de credit, precum și din devalorizarea bunurilor*

imobile, prezenta lege se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată.”

18. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind statul de drept, art. 15 privind universalitatea, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 44 alin. (2) privind dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea economică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 73 privind categoriile de legi, art. 135 referitor la economie și art. 136 alin. (5) privind proprietatea.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în ceea ce privește o parte dintre dispozițiile legale criticate, nu sunt respectate condițiile de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, a căror existență rezultă din dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora *„Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]”*, precum și din dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora *„Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale”*.

20. Autoarea excepției a invocat neconstituționalitatea art. 11 din Legea nr. 77/2016, fără să se raporteze în mod distinct la cele două ipoteze ale acestuia. Curtea reține că, potrivit primei teze a acestuia, dispozițiile Legii nr. 77/2016 se aplică și contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, iar, potrivit celei de-a doua teze a art. 11, Legea nr. 77/2016 se aplică acelor contracte de credit încheiate după data intrării sale în vigoare. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, *întrucât acestea vizează contracte încheiate după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016*.

21. Curtea, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017 a constatat că sintagma *„precum și din devalorizarea bunurilor imobile”* din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este neconstituțională și că prevederile din art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii.

22. Întrucât, în prezenta cauză, sesizarea Curții Constituționale a fost realizată ulterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016 și având în vedere faptul că, în cauză, contractul de credit a fost încheiat sub imperiul noului Cod civil, la data de 8 ianuarie 2013, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3), (5), (6) și art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, având în vedere și faptul că autoarea excepției de neconstituționalitate critică exact înțelesul normelor legale care a fost exclus din cadrul constituțional. De asemenea, raportat la decizia precitată, și excepția de neconstituționalitate privind sintagma *„precum și din devalorizarea bunurilor imobile”* din cuprinsul art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992.

23. Prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, paragraful 28, Curtea a statuat că Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 este o decizie interpretativă, așa încât, atunci când criticile de neconstituționalitate a unei norme juridice privesc un înțeles sau înțelesuri ale acesteia care se bucură, în continuare, de prezumția de constituționalitate și care nu au fost excluse din cadrul constituțional prin decizia interpretativă, este evident că instanța constituțională este competentă să analizeze fondul excepției de neconstituționalitate (a se vedea și Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, paragraful 48).

24. Astfel, în ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, Curtea a reținut că „indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, Codul civil din 1864, care, în mod evident, permitea aplicarea teoriei impreviziunii, în temeiul art. 969 și art. 970. Având în vedere că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei impreviziunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează”. [paragraful 115]

25. Cu privire la critica raportată la art. 16 din Constituție, referitor la principiul egalității, Curtea a reiterat jurisprudența sa constantă potrivit căreia noțiunea fundamentală de egalitate în fața legii nu presupune că stabilirea unui tratament juridic diferențiat unor situații distincte este discriminatorie. Dimpotrivă, în acest fel se asigură deplina respectare a acestui principiu constituțional fundamental. Astfel, în Decizia nr. 192 din 31 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 21 iunie 2005, Curtea a precizat că „egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 alin. (1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și deci instituirea aceluiași regim juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat”. Curtea reține că deosebirile obiective dintre categoria profesioniștilor și cea a consumatorilor sunt suficient de relevante și semnificative încât să justifice opțiunea legiuitorului de a le aplica un regim juridic distinct.

26. Cu referire la criticile prevederilor Legii nr. 77/2016 formulate din perspectiva încălcării art. 45 și art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție, Curtea reține, în plus față de ceea ce reiese din considerentele Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, că însuși textul art. 45 din Constituție dispune că accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora sunt garantate în condițiile legii. Or, dispozițiile criticate din Legea nr. 77/2016 se pot încadra în această categorie — în condițiile legii — legiuitorul constituant însuși acordându-i legiuitorului ordinar prerogativa de a stabili condițiile exercitării accesului liber al persoanei la o activitate economică, precum și pe cel al liberei inițiative. De altfel, Curtea Constituțională a stabilit în Decizia nr. 282 din 8 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 16 iulie 2014, că „principiul libertății economice nu este un drept absolut al persoanei, ci este condiționat de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale,

precum și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor” [paragraful 16].

27. În ceea ce privește criticile aduse Legii nr. 77/2016 din perspectiva art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 108, Curtea a statuat că „Legea nr. 77/2016 reglementează situații specifice care nu se referă la regimul general al proprietății, în sensul că vizează doar o modalitate de executare a unor obligații derivate din contractul de credit în ipoteza intervenirii impreviziunii. Chiar dacă aplicarea Legii nr. 77/2016 are drept efect un transfer de proprietate, acest lucru nu semnifică faptul că legea în sine reglementează regimul general al proprietății, sintagmă ce vizează cadrul general al proprietății în România, și nu orice transfer al dreptului de proprietate ca urmare a aplicării unor instituții de drept civil. În concordanță cu jurisprudența sa (Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992), Curtea constată că regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, vizează, ca esență, cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința, dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat. Regimul proprietății și al dreptului de proprietate, și încă la nivel general, reprezintă o realitate juridică care guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe. De altfel, legiuitorul a mai adoptat reglementări care au un impact asupra dreptului de proprietate prin intermediul unor legi ordinare, cum ar fi Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015) care, în art. 348, reglementează confiscările dispuse potrivit legii. Prin urmare, Curtea constată că această critică de neconstituționalitate extrinsecă este neîntemeiată”.

28. Referitor la dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016, prin Decizia nr. 701 din 7 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 25 ianuarie 2018, paragrafele 22—35, Curtea a respins, ca neîntemeiată, critica de neconstituționalitate a acestor norme. Astfel, analizând și coroborând prevederile Legii nr. 77/2016 cu cele ale noului Cod civil, Curtea a observat că, în realitate, prin sintagma „*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil*”, Legea nr. 77/2016 a instituit o situație particulară pentru contractele încheiate între consumatori și instituțiile de credit, în sensul că, pentru acestea, instanța de judecată, verificând îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 4 din lege și constatând aplicabilă instituția impreviziunii, dispune darea în plată a imobilului ipotecat, cu consecința ștergerii tuturor datoriilor consumatorului, însă numai în condițiile art. 3 din Legea nr. 77/2016, astfel cum au fost conturate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016. Darea în plată la care se face referire în art. 3 din Legea nr. 77/2016 este o dare în plată forțată, fiind condiționată doar de îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 4 din lege și de constatarea de către instanță a situației extraordinare care justifică aplicarea impreviziunii, desigur, în interpretarea obligatorie dată prevederilor sale prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016. Curtea a mai observat că art. 1.492 cu denumirea marginală — *Darea în plată* — din noul Cod civil nu are relevanță în cauză, acesta aplicându-se oricărui tip de contract reglementat ca atare de dreptul comun. Legea

nr. 77/2016 fiind însă o lege specială, care reglementează strict raporturile dintre instituțiile de credit și consumatori, persoane fizice, derogă, în mod evident, de la prevederile noului Cod civil, pe de o parte, de la art. 1.271 alin. (2) lit. b) teza a doua, în ceea ce privește dreptul și competența exclusivă a instanței de a dispune încetarea contractului, la momentul și în condițiile pe care le stabilește și, pe de altă parte, instituția prevăzută la art. 1.492 nu are nicio incidență cu dispozițiile Legii nr. 77/2016. În acest context, Curtea a reiterat cele statuate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 119, respectiv faptul că singura interpretare care se subsumează cadrului constituțional în ipoteza unei reglementări generale a impreviziunii în executarea contractelor de credit este cea potrivit căreia instanța judecătorească, în lipsa acordului dintre părți, are competența și obligația să aplice impreviziunea în cazul în care constată că sunt îndeplinite condițiile existenței acesteia.

29. Prin Decizia nr. 94 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 642 din 4 august 2017, Curtea constată că, reglementând procedura dării în plată, ca expresie a impreviziunii contractuale, legiuitorul, prin art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a pus la îndemâna debitorului obligației un mecanism procedural specific prin efectul căruia are loc o suspendare de drept a executării plăților pe care debitorul le-ar datora în temeiul contractului de credit. Curtea a constatat că un asemenea mecanism procedural nu este de natură să afecteze sau să anuleze dreptul de proprietate privată al creditorului, pentru că suspendarea plăților este o măsură imediată care este menită să împiedice ruina iminentă a debitorului, înlăturând efectele negative asupra patrimoniului acestuia în condițiile în care creditorul decide să demareze o procedură judiciară. Este o măsură provizorie prin natura sa, întrucât, în cazul în care este admisă contestația creditorului, debitorul obligației va trebui să execute în continuare contractul de credit, plata sumelor de bani aferente perioadei de suspendare urmând a fi reluată. Mai mult, Curtea a reținut că, în condițiile în care instanța judecătorească admite contestația formulată de profesionist, prestațiile bănești datorate în temeiul contractului de credit trebuie executate întocmai, creditorul obligației, în acest caz, având dreptul și la repararea prejudiciului în măsura în care instanța judecătorească a constatat reaua-credință a debitorului în exercitarea dreptului său la notificarea prevăzută de art. 5 din Legea nr. 77/2016.

30. Cu privire la dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 8 alin. (5) din lege, Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, paragrafele 44—49, constatând că textul criticat nu încalcă art. 44 din Constituție, în măsura în care acesta este aplicat în condițiile intervenirii impreviziunii. În caz contrar, s-ar accepta, pe de o parte, ruina debitorului și îmbogățirea fără justă cauză a creditorului, contractul de credit nemaiputând constitui temeiul îmbogățirii acestuia, ci situația imprevizibilă intervenită, iar, pe de altă parte, s-ar crea o vădită inegalitate între debitorii care, având în vedere aceeași situație de impreviziune, au reușit să reziste acesteia pe un interval temporal mai extins sau mai restrâns. Or, acest criteriu, coroborat cu data intrării în vigoare a legii, este unul artificial și arbitrar, întrucât impreviziunea trebuie evaluată în exclusivitate în funcție de echilibrul contractual dintre părți, fiind, așadar, o chestiune ce ține de dezechilibrarea prestațiilor la care acestea s-au obligat datorită unui element exterior conduitei lor, a cărui amploare nu putea fi prevăzută. Ca atare, stingerea datoriei prin

darea în plată a imobilului ipotecat reprezintă o ficțiune juridică aplicabilă tuturor procedurilor de executare silită începute anterior sau ulterior intrării în vigoare a legii, indiferent că bunul aferent garanției a fost vândut în cadrul acestei proceduri anterior/ulterior intrării în vigoare a legii, singura condiție impusă de legiuitor fiind ca acestea să fie în curs la data depunerii notificării. Așa fiind, ca urmare a stingerii datoriilor prin darea în plată a bunului în condițiile legii criticate, executarea contractului încetează. Prin urmare, Curtea a constatat că soluția legislativă de stingere a datoriilor izvorâte din contractele de credit, indiferent de data la care a fost vândut bunul imobil ipotecat prin licitație publică sau printr-un alt mod agreeat de creditor, nu încalcă dreptul de proprietate privată al creditorului, consacrat de art. 44 din Constituție.

31. În fine, referitor la prevederile art. 11 teza întâi, prin raportare la celelalte dispoziții ale Legii nr. 77/2016, Curtea a reținut că toate considerentele anterioare sunt aplicabile *mutatis mutandis*. În plus, reiterează cele reținute în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 cu privire la criticile aduse din perspectiva art. 44 din Constituție privind dreptul de proprietate privată: „Curtea reține că în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 270 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 28 iulie 2014, paragraful 19) a statuat că, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, legiuitorul este în drept să stabilească conținutul și limitele dreptului de proprietate. De principiu, aceste limite au în vedere obiectul dreptului de proprietate și atributele acestuia și se instituie în vederea apărării intereselor sociale și economice generale sau pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale altor persoane, esențial fiind ca prin aceasta să nu fie anihilat complet dreptul de proprietate (în acest sens a se vedea și Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 105 din 24 mai 1993). De asemenea, Curtea a statuat, prin Decizia nr. 59 din 17 februarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 9 martie 2004, că, în temeiul art. 44 din Constituție, legiuitorul ordinar este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principială conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind, astfel, niște limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat. Așadar, textul art. 44 din Constituție cuprinde expres, în cadrul alin. (1), o dispoziție specială în temeiul căreia legiuitorul are competența de a stabili conținutul și limitele dreptului de proprietate, inclusiv prin introducerea unor limite vizând atributele dreptului de proprietate. În aceste condiții, Curtea reține că dreptul de proprietate nu este un drept absolut, ci poate fi supus anumitor limitări, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție; însă limitele dreptului de proprietate, indiferent de natura lor, nu se confundă cu însăși suprimarea dreptului de proprietate. Statul protejează dreptul de proprietate în condițiile exercitării sale cu bună-credință (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 245 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 20 iulie 2016, paragrafele 59—60). Dreptul de proprietate al instituțiilor de credit nu cunoaște nicio limitare în condițiile impreviziunii, adaptarea/încetarea contractelor neînsemnând nici măcar limitarea dreptului de proprietate”. Prin urmare, pentru argumentele expuse, Curtea respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a art. 11 teza întâi raportat la celelalte prevederi ale Legii nr. 77/2016.

32. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi în privința excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 5 alin. (3), art. 7 alin. (4) și art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, și cu unanimitate de voturi în privința celorlalte dispoziții din Legea nr. 77/2016,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a art. 11 teza întâi raportat la prevederile art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3) și alin. (5)—(6) și ale art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016, precum și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua și a sintagmei „precum și din devalorizarea bunurilor imobile”, cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Garanti Bank — S.A. din București în Dosarul nr. 28.392/301/2016 al Judecătoriai Sectorului 3 București — Secția civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la celelalte prevederi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și legea în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriai Sectorului 3 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 noiembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 760
din 22 noiembrie 2018referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 451 alin. (2)
din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina-Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din județul Constanța în Dosarul nr. 4.892/118/2016 al Curții de apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 502D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 165 din 27 martie 2018.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia nr. 481 din 9 februarie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 4.892/118/2016, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din județul Constanța într-o cauză având ca obiect obligarea unor unități administrativ-teritoriale din județul Constanța la plata contribuției acestora la finanțarea activității de protecție a beneficiarilor serviciilor sociale din raza unităților administrativ-teritoriale respective. Prin Decizia civilă nr. 813/CA din 28 septembrie 2017, pronunțată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 4.892/118/2016, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu prezenta excepție de neconstituționalitate. Sesizarea Curții Constituționale a fost dispusă ca urmare a admiterii recursului formulat, în temeiul art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, împotriva Deciziei civile nr. 813/CA din 28 septembrie 2017, pronunțată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 4.892/118/2016.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că prevederile legale criticate nu îndeplinesc criteriile de claritate, precizie și previzibilitate, deoarece nu sunt corelate cu dispozițiile art. 1.349 din Codul civil, care prevăd regula acoperirii

integrale a prejudiciului. În acest sens se arată că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, concretizată în Decizia nr. 463 din 28 iunie 2016, temeiul acțiunii având ca obiect principal recuperarea cheltuielilor de judecată îl constituie principiul răspunderii civile delictuale. Prin urmare, se arată că fundamentul recuperării cheltuielilor de judecată, incluzând onorariul avocatului, îl reprezintă culpa procesuală, astfel încât este necesară recuperarea integrală a prejudiciului cauzat.

6. Se mai arată că, potrivit reglementării anterioare, respectiv art. 274 alin. 3 din Codul de procedură civilă din 1865, dreptul judecătorilor de a mări sau micșora onorariile avocaților se raporta la un criteriu obiectiv, respectiv tabloul onorariilor minimale pentru avocați, care este în prezent nereglementat. Pe de altă parte, se susține că criteriile menționate de prevederea legală criticată, respectiv valoarea sau complexitatea cauzei, activitatea desfășurată de avocat, circumstanțele cauzei, sunt noțiuni abstracte și polivalente, lăsate la aprecierea subiectivă a judecătorului. De asemenea, exercitarea din oficiu a posibilității judecătorului de a reduce onorariul avocaților încalcă principiul contradictorialității, în cazul în care nu este pusă în discuția părților, ceea ce conduce la încălcarea dreptului constituțional la un proces echitabil.

7. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 451 alin. (2) — *Cuantumul cheltuielilor de judecată* din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, potrivit căror: „(2) *Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproportionat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său.*”

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5)

privind principiul legalității, art. 21 alin. (1), (2) și (3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile legale criticate au mai format obiect al excepției de neconstituționalitate Astfel, prin Decizia nr. 165 din 27 martie 2018, Curtea s-a mai pronunțat, în raport cu aceleași dispoziții constituționale și cu o motivare identică. Prin această decizie, paragrafele 29—33, în legătură cu obligativitatea plății cheltuielilor de judecată, incluzând onorariul avocatului, de către partea care pierde procesul, Curtea a reținut, invocând jurisprudența sa în această materie, că prerogativa instanței de a cenzura, cu prilejul stabilirii cheltuielilor de judecată, cuantumului onorariului avocațial convenit, prin prisma proporționalității sale cu amplitudinea și complexitatea activității depuse, este cu atât mai necesară cu cât respectivul onorariu, convertit în cheltuieli de judecată, urmează a fi suportat de partea potrivnică, dacă a căzut în pretenții, ceea ce presupune, în mod necesar, ca acesta să îi fie opozabil. Or, opozabilitatea sa față de partea potrivnică, ce este terț în raport cu convenția de prestare a serviciilor avocațiale, este consecința însușirii sale de instanță prin hotărârea judecătorească prin al cărei efect creanța dobândește caracter cert, lichid și exigibil.

14. Prin aceeași decizie, Curtea a mai reținut că obligativitatea plății cheltuielilor de judecată are la bază ideea de culpă procesuală, însă, dat fiind că partea care pierde procesul este obligată să suporte și onorariul avocatului părții adverse, pentru opozabilitate, cuantumului acestuia trebuie să fie însușit de către instanța de judecată. Din acest punct de vedere, prevederile textului de lege criticat îndeplinesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate, instituind criterii clare prin raportare la care instanța de judecată poate reduce, motivat, partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, apreciind asupra proporționalității acestora în raport cu obiectul cauzei, valoarea sau complexitatea acesteia ori cu activitatea desfășurată de avocat. Mai mult, așa cum prevede expres textul de lege criticat, măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său.

15. De altfel, în legătură cu activitatea avocatului, Curtea a statuat că acesta, prin exercitarea profesiei sale, îndeplinește o activitate economică, activitate care constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață liberă (Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 19 februarie 2002, pronunțată în Cauza *Wouters și alții*, paragraful 49), însă orice activitate economică se desfășoară „*în condițiile legii*”, și a reținut că, în consecință,

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din județul Constanța în Dosarul nr. 4.892/118/2016 al Curții de apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 noiembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

legiuitorul a apreciat că valoarea onorariului trebuie să fie proporțională cu serviciul prestat, instituind astfel posibilitatea limitării sale în cazul în care nu există un just echilibru între prestația avocațială și onorariul solicitat (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 471 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 673 din 17 august 2017, paragraful 20).

16. În ceea ce privește susținerile referitoare la încălcarea dreptului constituțional la un proces echitabil, prin aceeași decizie Curtea a reținut că principiul contradictorialității este un principiu fundamental al procesului civil, constituind în același timp o garanție a respectării dreptului la apărare și a egalității părților în procesul civil, elemente componente ale dreptului la un proces echitabil, reglementat și de art. 14 din Codul de procedură civilă. Principiul contradictorialității se aplică judecării propriu-zise și executării silite, nefiind incident în faza deliberării și a pronunțării hotărârii judecătorești, astfel încât Curtea reține că nu este aplicabil prerogativei instanței de a micșora, motivat, prin hotărârea pronunțată în cauză, cuantumului cheltuielilor de judecată, constând și în onorariul avocaților.

17. Cele statuate în decizia menționată își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale.

18. În prezenta cauză, referitor la susținerile potrivit cărora fundamentul recuperării cheltuielilor de judecată, incluzând onorariul avocatului, îl reprezintă principiul răspunderii civile delictuale, care presupune recuperarea integrală a prejudiciului de la partea care cade în pretenții, Curtea mai reține că posibilitatea instanței de a interveni în sensul modificării acestei părți a cheltuielilor de judecată este justificată de necesitatea certificării că acestea reprezintă sume de bani reale, necesare și având caracter rezonabil, în raport cu natura activității efectiv prestate de către avocat, cu atât mai mult cu cât există pericolul exercitării abuzive a dreptului subiectiv civil de a pretinde despăgubiri pentru fapta ilicită constând în promovarea unei acțiuni judiciare neîntemeiate. În acest sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv hotărârile din 26 mai 2005 sau 21 iulie 2005, pronunțate în cauzele *Costin împotriva României*, paragraful 43, și, respectiv, *Străin și alții împotriva României*, paragraful 87, potrivit căreia un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor decât în măsura în care se stabilesc realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al cuantumului lor.

Magistrat-asistent,
Irina-Loredana Gulie

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

ORDIN

privind aprobarea Metodologiei de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România, pentru anul 2019

Luând în considerare Adresa nr. 3.034 din 13 decembrie 2018 a Consiliului Național pentru Finanțarea Învățământului Superior, înregistrată la Ministerul Educației Naționale cu nr. 408/E/DGIU din 27 decembrie 2018,

în temeiul:

— art. 193 alin. (7), art. 197 lit. a), art. 216, art. 219 alin. (2) și al art. 223 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 12 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România, pentru anul 2019, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Instituțiile de învățământ superior de stat răspund pentru corectitudinea datelor transmise.

Art. 3. — Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior răspunde pentru corectitudinea calculelor efectuate conform anexei și notifică Ministerului Educației Naționale eventualele neconcordanțe sesizate.

Art. 4. — Ministerul Educației Naționale și Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior notifică, verifică și/sau controlează instituțiile de învățământ superior de stat privind orice neconcordanțe sesizate în datele raportate.

Art. 5. — Ministerul Educației Naționale analizează și aprobă deschiderile de credite lunare, pe întreg parcursul anului, conform repartițiilor bugetare pentru a asigura funcționarea instituțiilor de învățământ superior.

Art. 6. — Direcția generală învățământ universitar și Direcția generală economică din Ministerul Educației Naționale, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior și instituțiile de învățământ superior de stat vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 7. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,
Ecaterina Andronescu

București, 5 februarie 2019.

Nr. 3.128.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 81

din 26 noiembrie 2018

Dosar nr. 2.313/1/2018

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Corina-Alina Corbu	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Carmen Georgeta Negrilă	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Nina Ecaterina Grigoraș	— judecător la Secția I civilă
Paula C. Pantea	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Horățiu Pătrașcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.313/1/2018 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 1.659/87/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind depus de către intimata-pârâtă un punct de vedere formulat în scris privind chestiunea de drept supusă judecării. La dosar au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești relevante ce au fost identificate, precum și opiniile teoretice exprimate de colectivele de judecători. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent,

practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii. Se mai referă că au fost depuse la dosar mai multe cereri de intervenție în interes propriu și memorii formulate de foști angajați din industria minieră și pensionari care au cauze similare pe rolul instanțelor judecătorești.

Deliberând, instanța respinge, ca inadmisibile, cererile de intervenție în interes propriu formulate în cauză, constatând că nu sunt compatibile cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Astfel, procedura întrebării prealabile se derulează între instanțele menționate de art. 519 din Codul de procedură civilă — titularul sesizării — și Înalta Curte de Casație și Justiție — instanța investită de lege cu competența de pronunțare a hotărârii prealabile — căreia i se adresează sesizarea în vederea pronunțării unei dezlegări de principiu asupra unor chestiuni de drept, iar nu între părțile originare ale unui litigiu, pentru a fi aplicabil art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia: „Oricine are interes poate interveni într-un proces care se judecă între părțile originare.”

Doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constatând că nu mai există chestiuni prealabile, iar completul rămâne în pronunțare asupra admisibilității sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din data de 26 iunie 2018, în Dosarul nr. 1.659/87/2017, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: *În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 263/2010), coroborate cu dispozițiile art. 134 alin. (8), (9), (12) și (13) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, cu completările aduse prin Hotărârea Guvernului nr. 291/2017, văzute în lumina principiului neretroactivității legii civile consacrat de art. 6 alin. (1) din Codul civil și art. 15 alin. (2) din Constituția României, sintagma „la determinarea punctajului mediu anual [se utilizează] stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespuțătoare fiecărei situații”, din cuprinsul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, trebuie înțeleasă în sensul că:*

— *la recalcularea pensiilor, conform acestor prevederi, pentru destinatarii aflați în ipoteza de la art. 169 alin. (2) din lege, interpretat singur sau coroborat cu art. 134 alin. (12) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, cu completările ulterioare, pentru determinarea punctajului mediu anual se utilizează stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, în*

vigoare la data de la care se cuvin drepturile recalculat, corespunzătoare fiecărei situații, și anume, cele enumerate la art. 134 alin. (8) lit. a)—c) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, cu completările ulterioare, care se aplică la numărul total de puncte realizat de aceștia prin adunarea la numărul de puncte realizat până la data recalculării a numărului de puncte corespunzător majorării rezultate în urma aplicării prevederilor art. 169¹ alin. (1) din lege, stagii complete de cotizare diferite de stagiile complete de cotizare (mai mici) avute în vedere la stabilirea inițială a drepturilor de pensie pentru limită de vârstă, conform legislației anterioare datei de 1 ianuarie 2011, pentru persoanele care au lucrat în grupa I sau în grupa a II-a de muncă, inclusiv în cazul celor recunoscute prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile sau, după caz, prin hotărâri judecătorești definitive, puse în executare de casele teritoriale de pensii; sau

— la recalcularea pensiilor, conform acestor prevederi, pentru destinatarii aflați în ipoteza de la art. 169 alin. (2) din lege, interpretat singur sau coroborat cu art. 134 alin. (12) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, cu completările ulterioare, pentru a determina punctajul mediu anual, la numărul total de puncte realizat până la data recalculării se utilizează stagiile complete de cotizare (mai mici) avute în vedere la stabilirea inițială a drepturilor de pensie pentru limită de vârstă, conform legislației anterioare datei de 1 ianuarie 2011, pentru persoanele care au lucrat în grupa I sau în grupa a II-a de muncă, inclusiv în cazul celor recunoscute prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile sau, după caz, prin hotărâri judecătorești definitive, puse în executare de casele teritoriale de pensii, iar la numărul de puncte corespunzător majorării prevăzute de art. 169¹ alin. (1) din lege se utilizează stagiile complete de cotizare prevăzute de aceeași lege, în vigoare la data de la care se cuvin drepturile recalculat, corespunzătoare fiecărei situații, și anume, cele enumerate la art. 134 alin. (8) lit. a)—c) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, cu completările ulterioare?

II. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept menționată

2. Apelantul-reclamant a ieșit la pensie, conform Deciziei nr. xxxxxx din 27.04.1999 privind acordarea pensiei pentru munca depusă și limita de vârstă, emisă de Oficiul de Pensii Teleorman. Prin decizia respectivă i s-a recunoscut o vechime în muncă de 41 de ani și 17 zile, dintre care 25 de ani, 10 luni și 8 zile în grupa I de muncă.

3. În urma Sentinței civile nr. 337 din 26 ianuarie 2011, pronunțată de Tribunalul Teleorman în Dosarul nr. 6.982/87/2011, definitivă, prin care instanța a admis acțiunea formulată de reclamant și a obligat pârâta ca la stabilirea punctajului mediu anual să fie utilizat un stagiu complet de cotizare de 20 de ani, în conformitate cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005), a fost emisă Decizia nr. xxxxxx din 30.11.2015, prin care, în urma recalculării, i s-au stabilit punctajul mediu anual și cuantumul pensiei.

4. Ulterior, prin Decizia nr. xxxxxx din 30.05.2017 emisă de intimata-pârâta, pensia apelantului-reclamant, din oficiu, a fost recalculată conform prevederilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, acordându-i-se un număr de puncte suplimentar de 14,93482, rezultând în total un număr de puncte de 50,42874. La această recalculare, Casa Județeană de Pensii Teleorman a avut în vedere un stagiu de cotizare de 34 de ani

și 6 luni, ceea ce a condus la un punctaj mediu anual de 1,46170, mai mic decât punctajul de 1,77470, calculat la 31 decembrie 2015, prin utilizarea unui stagiu complet de cotizare de 20 de ani. Prin aplicarea art. 169¹ alin. (4) din lege, apelantului i s-a menținut în plată pensia anterioară recalculării, în cuantum de 1.548 lei, superioară celei rezultate prin aplicarea dispozițiilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, în cuantum de 1.275 lei.

5. Prin art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 s-a prevăzut beneficiul majorării punctajului anual pentru pensionarii ale căror drepturi de pensie au fost stabilite potrivit legislației anterioare datei de 1 ianuarie 2011, care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, respectiv activități în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite și/sau condiții speciale, potrivit legii, și care nu au beneficiat de celelalte majorări de punctaj acordate prin legislația specifică.

6. Ipoteza supusă analizei instanței de trimitere vizează modul de recalculare a punctajului anual, conform art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, în cazul persoanelor care au beneficiat de un stagiu complet de cotizare redus, ca urmare a recunoașterii acestui drept prin hotărâre judecătorească definitivă, pronunțată prin raportare la legislația incidentă la data pensionării.

7. În speță, casa teritorială de pensii, în aplicarea art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 și a art. 134 alin. (8) și (13) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, cu completările ulterioare (Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010), a avut în vedere un stagiu de cotizare complet, astfel cum este prevăzut de legislația în vigoare la data de la care se cuvin drepturile recalculat, fără a avea în vedere stagiul complet de cotizare stabilit anterior pe cale judecătorească.

8. Reclamantul a contestat această decizie de recalculare și a solicitat aplicarea, la recalculare, a aceluiași stagiu de cotizare avut în vedere la stabilirea inițială a drepturilor de pensie, considerând că legea nouă nu poate să retroactiveze și să îi înlăture un drept recunoscut prin hotărâre judecătorească definitivă.

III. Aspectele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

9. Prin Încheierea de sesizare din data de 26 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.659/87/2017, Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a apreciat că sunt îndeplinite cerințele de admisibilitate a sesizării, conform art. 519 din Codul de procedură civilă, după cum urmează:

— cauza se află pe rolul unui stagiu complet al Curții de Apel București, care judecă în ultimă instanță;

— de dezlegarea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a procesului, al cărui obiect tinde la recalcularea pensiei apelantului-reclamant, prin acordarea punctajului suplimentar prevăzut la art. 169¹ alin. (1) din Legea nr. 263/2010, prin utilizarea unui stagiu complet de cotizare de 20 de ani, astfel cum i-a fost recunoscut prin hotărâre judecătorească definitivă, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005, în timp ce casa județeană de pensii a aplicat un stagiu complet de cotizare de 34 de ani și 6 luni, conform anexei nr. 5 la Legea nr. 263/2010, în aplicarea dispozițiilor art. 134 alin. (8) lit. a) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, opinie îmbrățișată și de prima instanță — Tribunalul Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și de contencios administrativ și fiscal, care a respins acțiunea, ca nefondată, prin Sentința civilă nr. 696 din 23 noiembrie 2017;

— problema de drept este recent ivită pe rolul instanțelor, nefăcând obiectul dezlegării printr-o altă hotărâre obligatorie a

Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

10. Instanța de trimitere a menționat însă că, ulterior pronunțării Încheierii de sesizare din data de 26 iunie 2018, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost înregistrată o sesizare similară, la data de 12 iulie 2018, cu nr. 1.915/1/2018, provenind de la Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă, în Dosarul nr. 4.970/109/2017;

— sesizarea instanței supreme se impune pentru a preveni soluțiile divergente ale instanțelor cu privire la această problemă de drept, dată fiind identificarea unei creșteri a numărului de cauze având obiect similar, precum și față de practica judiciară conturată la nivelul Curții de Apel București, unde s-au identificat două orientări jurisprudențiale.

11. Astfel, s-a arătat că, potrivit unei *prime opinii*, au fost respinse cereri de chemare în judecată similare celei din prezenta cauză, ca neîntemeiate, considerându-se că modalitatea de calcul al punctajului anual prevăzută de legiuitor este clară, din interpretarea dispozițiilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 coroborate cu cele ale art. 134 alin. (8) și (13) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, cu completările aduse prin Hotărârea Guvernului nr. 291/2017, reieșind că voința legiuitorului la momentul reglementării beneficiului majorării punctajului anual a fost în sensul că, la recalculare, să se aibă în vedere stagiul complet de cotizare prevăzut de lege, în vigoare la data de la care se cuvin drepturile recalculate, inclusiv în situația pensionarilor ale căror drepturi de pensie au fost stabilite prin hotărâri judecătorești definitive prin raportare la un stagiul de cotizare mai mic decât cel actual, anume cel în vigoare la momentul stabilirii drepturilor de pensie.

12. Potrivit unei *alte opinii*, instanțele au considerat că intimata-pârâtă, casa județeană de pensii, a încălcat prevederile art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, care trebuiau interpretate în sensul că însumarea la care se referă acest text are în vedere adăugarea la numărul total de puncte realizate de pensionar până la data recalculării și aflate în plată a numărului de puncte corespunzător majorării rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1), însă prin însumarea punctajelor obținute în urma utilizării, pentru fiecare dintre aceste două momente, a stagiilor complete de cotizare prevăzute de lege, „corespunzătoare fiecărei situații”.

13. Prin urmare, prevederile art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 se aplică numai pentru perioadele de stagiul de cotizare realizate în grupa I și/sau grupa a II-a de muncă, respectiv numai pentru determinarea punctajului mediu anual aferent punctajului suplimentar, iar nu și pentru determinarea punctajului mediu anual corespunzător pensiei aflate în plată și care, prin ipoteză, este unic și este cel de la data deschiderii drepturilor de pensie pentru limită de vârstă, astfel încât se menține pe toată perioada acordării acesteia, neputând fi modificat în funcție de data unor recalculări ulterioare.

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

14. *Apelantul-reclamant*, cel care a solicitat formularea unei sesizări pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, a arătat că prevederile din lege nu stabilesc care sunt situațiile corespunzătoare fiecărui pensionar, iar, în cazul său, dat fiind faptul că, prin Sentința civilă nr. 337 din 26 ianuarie 2011, pronunțată de Tribunalul Teleorman, s-a stabilit cu putere de lucru judecat că stagiul de cotizare este de 20 de ani, casa teritorială de pensii ar fi trebuit să aibă în vedere la stabilirea punctajului mediu anual acest titlu executoriu.

15. *Apelantul-reclamant* a apreciat că excepția prevăzută la art. 134 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 nu este prevăzută și în lege, astfel încât se încalcă

prevederile art. 4 și art. 13 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 24/2000*).

16. În opinia sa, scopul Legii nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice (*Legea nr. 192/2015*), prin care s-a introdus art. 169¹, a fost acela de a se elimina discriminările apărute în calculul pensiei unor pensionari care au lucrat în condiții speciale și care, de-a lungul anilor, conform reglementărilor legale privind calculul pensiilor, au ajuns să aibă, pentru aceleași condiții grele de muncă și aceiași ani de cotizare, pensii diferite.

17. Prin urmare, legiuitorul a urmărit o egalizare a drepturilor pensionarilor aflați în aceeași situație, și nu o diferențiere între aceștia, sens în care a intenționat ca modalitatea de calcul avută în vedere să fie aceeași pentru toți, pârâta având obligația să aplice un stagiul de cotizare de 20 de ani, și nu pe cel general de 35 de ani.

18. *Apelantul-reclamant* a mai arătat că, în opinia sa, dispozițiile art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 trebuie interpretate în sensul că stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977—31 martie 2001 și care și-au desfășurat activitatea în grupe speciale de muncă să fie cel reglementat de Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 3/1977*), aceasta fiind legea sub imperiul căreia a fost emisă prima decizie de pensionare în cazul său.

19. *Intimata-pârâtă* nu a formulat un punct de vedere asupra chestiunii de drept.

20. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, a fost depus un punct de vedere de către intimata-pârâtă Casa Județeană de Pensii Teleorman prin care a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, având în vedere că Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept deja a statuat asupra acestei chestiuni de drept prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.915/1/2018.

V. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

21. În opinia completului de judecată al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, pentru a nu se aduce atingere principiului neretroactivității legii civile, statuat de art. 6 alin. (1) din Codul civil și de art. 15 alin. (2) din Constituția României, pentru a se respecta normele cuprinse în Legea nr. 24/2000, așadar, principiul ierarhiei forței juridice a actelor normative (normele de punere în aplicare neputând aduce atingere chiar dispozițiilor legii), o corectă interpretare a sintagmei „stagiul complet de cotizare prevăzut de lege, corespunzător fiecărei situații”, în cazul recalculării pensiilor destinatarilor dispozițiilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, ar trebui să fie în sensul că stagiul complet de cotizare de 20 de ani, recunoscut reclamantului prin hotărâre judecătorească definitivă, se va utiliza în continuare pentru numărul de puncte corespunzătoare perioadelor de activitate desfășurate în grupa I de muncă, aflate în plată la data de 31 decembrie 2015, iar stagiul complet de cotizare prevăzut de legea în vigoare la data la care se cuvin drepturile recalculate, respectiv cel determinat conform anexei nr. 5 la Legea nr. 263/2010 [art. 134 alin. (8) lit. a) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010], se va utiliza doar pentru punctele suplimentare calculate conform art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, rezultând că punctajul mediu anual final va fi astfel determinat sub forma adunării a două fracții (număr total de puncte până la data recalculării/stagiul complet de cotizare

de 20 de ani + număr suplimentar de puncte/stagiu complet de cotizare determinat conform anexei nr. 5 la Legea nr. 263/2010).

22. Instanța de sesizare a apreciat că voința legiuitorului a fost aceea de a introduce o normă juridică favorabilă pensionarilor ale căror drepturi de pensie s-au deschis anterior datei de 1 ianuarie 2011, care au desfășurat activitate în condiții deosebite/speciale de muncă și care nu au beneficiat de alte majorări de punctaje acordate prin dispozițiile legale succesive intervenite în materie (în acest sens trebuie avută în vedere și expunerea de motive a proiectului de lege care a stat la baza modificărilor aduse Legii nr. 263/2010, prin Legea nr. 192/2015).

23. Potrivit celor statuate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii în Decizia nr. 11 din 25 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 522 din 14 iulie 2015, dispozițiile unei legi noi sunt de imediată aplicare în ceea ce privește mijloacele procesuale, însă, în același timp, raportul de drept substanțial (în cazul de față, stabilirea dreptului la pensie) este guvernat de legea sub imperiul căreia dreptul s-a născut.

24. În speța dedusă judecării, drepturile de pensie ale reclamantului au luat naștere sub imperiul Legii nr. 3/1977, iar prin hotărâre judecătorească definitivă s-a stabilit ca, la calcularea punctajului mediu anual, anterior datei de 31 decembrie 2015, să fie utilizat un stagiu complet de cotizare de 20 de ani.

25. Sub acest aspect se poate considera că, în ceea ce privește punctajul mediu anual aferent numărului de puncte corespunzătoare perioadelor de activitate desfășurate în grupa I de muncă, astfel cum erau în plată la data de 31 decembrie 2015, nu se poate utiliza un alt stagiu complet de cotizare în afara celui de 20 de ani, recunoscut deja pe cale judecătorească și în funcție de care au fost deja stabilite drepturile de pensie ale reclamantului, acesta fiind un element care intră sub incidența raportului de drept substanțial.

26. În schimb, în ceea ce privește punctajul mediu anual aferent numărului de puncte suplimentare calculate conform art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, întrucât acesta reprezintă un beneficiu nou-introdus de legiuitor, urmează a fi supus dispozițiilor legii noi, fiind astfel aplicabil un stagiu complet de cotizare prevăzut de anexa nr. 5 la Legea nr. 263/2010, în sensul dispozițiilor art. 134 alin. (8) lit. a), alin. (9), (12) și (13) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010.

27. Nu se poate înlătura complet aplicarea excepției introduse prin art. 134 alin. (8) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, întrucât, într-o astfel de ipoteză, ar însemna ca instanța de judecată să se substituie legiuitorului.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

28. În urma solicitării adresate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, datele comunicate de instanțele naționale au relevat că practica judiciară conturată până în prezent nu este unitară, fiind pronunțate soluții în ambele variante din întrebarea adresată de instanța de sesizare, respectiv atât în sensul că sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” din cuprinsul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 se referă la legea în vigoare la data recalcularii pensiei prin acordarea majorării de punctaj, cât și în sensul că se are în vedere legea în vigoare la data deschiderii dreptului de pensie al beneficiarului.

29. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 2.215/C/2.997/III-5 din 27 septembrie 2018, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedurile de unificare a practicii judiciare și jurisprudența Curții Constituționale

30. Analizând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedurile de unificare a practicii judiciare, au fost identificate următoarele decizii relevante:

— *Decizia nr. 11 din 25 mai 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 522 din 14 iulie 2015, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de apel Ploiești și s-a stabilit că „în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (3) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.550/2004 de aprobare a Normelor metodologice de evaluare a pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în vederea recalcularii în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977—31 martie 2001 este:

— 20 de ani în cazul celor care au lucrat efectiv în grupa I de muncă; și

— 25 de ani în cazul celor care au lucrat efectiv în grupa a II-a de muncă, conform art. 14 din Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare;

— 30 de ani (în cazul bărbaților) și 25 de ani (în cazul femeilor), pentru cei care au lucrat efectiv în grupa a III-a de muncă, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare.”;

— *Decizia nr. 42 din 4 iunie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 814 din 24 septembrie 2018, prin care s-a admis sesizarea Curții de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale, formulată în Dosarul nr. 672/84/2016, stabilindu-se astfel: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare [art. 78² alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare], punctajul suplimentar reglementat de art. 169 alin.(1) din Legea nr. 263/2010 [art. 78² alin. (1) din Legea nr. 19/2000] nu poate fi acordat în situația în care pensionarul care a realizat un stagiu de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat beneficiază de un stagiu complet de cotizare redus conform art. 58 din Legea nr. 263/2010 (art. 47 din Legea nr. 19/2000).”;

— *Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018* a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, nepublicată până la data pronunțării prezentei decizii, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă, în Dosarul nr. 4.970/109/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și prin care s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, introdus prin Legea nr. 192/2015 pentru completarea acestei legi, sintagma «stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații» se referă la legea în vigoare la data recalcularii pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010.”

*) Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1037 din 6 decembrie 2018.

31. Dispozițiile art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate.

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

32. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

33. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

34. Temeiul sesizării îl constituie prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: „*Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.*”

35. Reglementând, în cuprinsul textului anterior citat, procedura pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ca un mijloc de asigurare a unei practici judiciare unitare în interpretarea și aplicarea legii de către instanțele judecătorești, alături de mecanismul recursului în interesul legii, legiuitorul a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se cer a fi întrunite în mod cumulativ, după cum urmează:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

— chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de nouate; și

— asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

36. Din examinarea circumstanțelor cauzei deduse judecății pe rolul Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale se constată că nu poate fi reținută întrunirea tuturor condițiilor de admisibilitate.

37. Cu referire la primele două condiții de admisibilitate, se observă că instanța de trimitere — Curtea de Apel București — este legal investită cu soluționarea unui apel declarat împotriva unei sentințe prin care s-a soluționat o cerere de anulare a deciziei de recalculare a pensiei reclamantului, în temeiul art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, acțiunea având și un capăt de cerere accesoriu, în sensul obligării părții ca, în cadrul operațiunii de recalculare, să se raporteze la stagiul de cotizare prevăzut de legea sub imperiul căreia i s-a deschis dreptul de pensie, iar nu la cel reglementat de legea în vigoare la data recalculării.

38. Astfel, conform art. 155 din Legea nr. 263/2010: „(1) Împotriva hotărârilor tribunalelor se poate face numai apel la curtea de apel competentă.

(2) Hotărârile curților de apel, precum și hotărârile tribunalelor neatacate cu apel în termen sunt definitive.”

39. În consecință, se constată a fi îndeplinită și condiția ca instanța de trimitere — Curtea de Apel București — să fie investită în mod legal cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță, respectiv cu soluționarea apelului formulat de reclamant împotriva sentinței tribunalului prin care s-a respins ca nefondată acțiunea acestuia împotriva Casei Județene de Pensii Teleorman.

40. Înalta Curte de Casație și Justiție reține că sunt îndeplinite și următoarele două condiții de admisibilitate.

41. Astfel, în cauza dedusă spre soluționare instanței de trimitere, reclamantul a invocat greșita aplicare și interpretare a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 în operațiunea de recalculare a pensiei sale, în ceea ce privește aplicarea stagiului de cotizare pentru determinarea punctajului anual suplimentar reglementat de art. 169¹ alin. (1) din același act normativ; s-a susținut că intimata a aplicat stagiul de cotizare prevăzut de legea în vigoare la data recalculării, iar nu stagiul de cotizare prevăzut de legea sub imperiul căreia s-a pensionat (Legea nr. 3/1977), stagiul de cotizare mai mic (corespunzător desfășurării activității sale într-un loc de muncă încadrat în grupa I de muncă) avut în vedere și ulterior pensionării, în recalcularea reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005, obținută de reclamant în temeiul unei hotărâri judecătorești — Sentința civilă nr. 337 din 26 ianuarie 2011, pronunțată de Tribunalul Teleorman, hotărâre definitivă și irevocabilă.

42. Prin urmare, curtea de apel, în soluționarea cauzei în ultimă instanță, va fi ținută să facă aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 și să identifice intenția legiuitorului cu privire la înțelesul sintagmei „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații”, din cuprinsul textului indicat, în verificarea legalității și temeiniciei sentinței apelate, aceasta fiind chestiunea de drept de a cărei dezlegare depinde soluționarea pe fond a cauzei.

43. În plus, chestiunea de drept este nouă, condiție de admisibilitate distinctă de aceea a nestatuării anterioare de către Înalta Curte de Casație și Justiție într-unul dintre cele două mecanisme de unificare a practicii judiciare.

44. Se constată că dispozițiile art. 169¹ au fost introduse în corpul Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice prin Legea nr. 192/2015, act normativ de completare a legii-cadru în materie, intrat în vigoare la data de 11 iulie 2015; fiind vorba despre un text relativ recent adoptat, în aplicarea lui nu s-a cristalizat o practică judiciară consistentă și constantă de natură a fi făcut ineficient mecanismul hotărârii prealabile; de altfel, acest aspect rezultă și din adresele înaintate Înaltei Curți de Casație și Justiție de către curțile de apel din țară, ca răspuns la consultarea acestora cu privire la chestiunea de drept semnalată prin sesizarea de față.

45. Mai mult decât atât, această procedură de recalculare a pensiilor ar fi trebuit să se fi încheiat de puțin timp, la 1 ianuarie 2018, întrucât, potrivit art. 169¹ alin. (5) din Legea nr. 263/2010: „Recalcularea prevăzută la alin. (1)—(4) se efectuează în termen de 24 de luni, calculat de la data de 1 ianuarie 2016.”

46. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată însă că în prezentul dosar a fost investită cu o chestiune de drept identică celei ce a făcut obiectul dezlegării de principiu pronunțate prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, nepublicată până la data pronunțării prezentei decizii, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.970/109/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și s-a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, introdus prin Legea nr. 192/2015, sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010.

47. Chiar dacă, potrivit dispozitivului încheierii de sesizare a Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, din Dosarul nr. 1.659/87/2017, instanța a formulat întrebarea prin enunțarea a două posibile variante de interpretare, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că reala chestiune de drept supusă dezlegării în

sesizarea de față vizează stabilirea înțelesului aceleiași sintagme, anume — *stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații* — din același text de lege, respectiv art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, astfel cum a fost completată prin Legea nr. 192/2015.

48. Contrar celor redacte de instanța de trimitere, operațiunea de recalculare reglementată de dispozițiile art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 pornește de la o situație juridică preexistentă:

— *drepturi de pensie stabilite* potrivit legislației anterioare datei de 1 ianuarie 2011 — cu referire la persoanele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau grupa a II-a de muncă potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, respectiv activități în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite și/sau condiții speciale, potrivit legii, și, în plus, care nu au beneficiat de majorarea punctajelor anuale, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2008 pentru completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, aprobată prin Legea nr. 154/2009 — astfel cum reiese, în esență, din dispozițiile art. 169¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 263/2010;

— *drepturile de pensie ale acestor persoane au fost recalculate* în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005 și al Hotărârii Guvernului nr. 1.550/2004 privind efectuarea operațiunilor de evaluare în vederea recalculării pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, acte normative în baza cărora pensiile stabilite în conformitate cu Legea nr. 3/1977 au fost aduse în domeniul de aplicare a Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 19/2000).

49. Ca atare, fiecare dintre destinatarii dispozițiilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, fie la momentul stabilirii (pentru cei al căror drept de pensie s-a deschis în baza Legii nr. 19/2000), fie la momentul recalculării (pentru cei al căror drept de pensie s-a născut în baza Legii nr. 3/1977), are un drept de pensie stabilit

în baza algoritmului legal și cu utilizarea conceptelor prevăzute de lege — vechime în muncă, stagiul complet de cotizare, punctaj anual, punctaj mediu anual etc.

50. Art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 prevede astfel: „În cazul persoanelor prevăzute la alin. (2), la numărul total de puncte realizate de acestea până la data prezentei recalculări se adaugă numărul de puncte corespunzător majorării rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1), la determinarea punctajului mediu anual utilizându-se stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații.”

51. În consecință, în cadrul operațiunii de recalculare, la punctajul anual realizat de destinatarii normei (valorificat fie la momentul stabilirii dreptului de pensie, fie la cel al recalculării legale anterioare) se adaugă numărul de puncte suplimentar, acordat ca beneficiu legal prin aplicarea prevederilor art. 169¹ alin. (1), iar pentru stabilirea punctajului mediu anual vor fi utilizate stagiile complete de cotizare prevăzute de lege în vigoare la data recalculării, așadar de Legea nr. 263/2010.

52. Având în vedere cele ce precedă rezultă că problema de drept cu a cărei rezolvare de principiu a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție în acest dosar este aceeași cu chestiunea de drept deja dezlegată de instanța supremă printr-o decizie obligatorie pentru instanțe conform art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, anume *Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, nepublicată până la data pronunțării prezentei decizii, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.970/109/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și prin care s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, introdus prin Legea nr. 192/2015 pentru completarea acestei legi, sintagma «stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații» se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010.”

53. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă, prezenta sesizare urmează a fi respinsă, ca inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.659/87/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Interpretarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, introdus prin Legea nr. 192/2015 pentru completarea acestei legi, prin raportare la dispozițiile art. 134 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, cu completările aduse prin Hotărârea Guvernului nr. 291/2017, respectiv clarificarea sintagmei „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații”, ce se utilizează la determinarea punctajului anual suplimentar în cazul recalculării instituite de art. 169¹ din Legea nr. 263/2010.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 noiembrie 2018.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

